

HBO-bachelor Fiscaal Recht en Economie

**Veel plezier
met je gratis
studiegids**

1

Over de LOI

Welkom

Daarom kies je voor HBO bij LOI

Bij de LOI studeer je op een manier die past bij jouw leven. Je kiest voor flexibiliteit, kwaliteit en een opleiding die aansluit op jouw ambities.

- Flexibel studeren naast werk en privé
- Sterke focus op praktijk en toepasbaarheid
- Erkende diploma's en certificaten
- Begeleiding door ervaren professionals
- Ruime keuze in opleidingen en specialisaties

Wat levert een HBO-opleiding je op?

Met een HBO-opleiding vergroot je je kennis en vaardigheden op een hoger niveau. Je ontwikkelt je tot een professional die zelfstandig kan analyseren, adviseren en verbeteren.

Dit helpt je om door te groeien in je huidige functie of om een volgende stap te zetten in je carrière. Werkgevers waarderen deze ontwikkeling en zien een HBO-diploma als een sterk signaal van niveau en inzet.

Afhankelijk van de opleiding behaal je een erkend diploma of certificaat dat aansluit op de eisen van het werkveld.

Praktisch en flexibel studeren

Studeren vanuit het buitenland

Ook vanuit het buitenland kun je gewoon starten. Contact met docenten en medestudenten verloopt online. Houd er wel rekening mee dat de meeste examens in Nederland plaatsvinden (flexibele examens soms ook in Paramaribo en Willemstad). Fysieke contact- of praktijkdagen zijn in Nederland en kunnen verplicht zijn. De data zijn altijd ruim van tevoren bekend, zodat je hier goed rekening mee kunt houden.

Kijk voor meer informatie bij de [veelgestelde vragen](#).

Al diploma's op zak? Vaak is vrijstelling mogelijk

Heb je al diploma's op zak, bijvoorbeeld doordat je een kort programma van LOI hebt gevolgd? Of heb je al de nodige werkervaring in het vakgebied en kun je dit aantonen via een EVC-procedure? Dan is het in veel gevallen mogelijk om vrijstellingen aan te vragen en zo modules over te slaan. Je leest er alles over onder 'Studieduur en kosten'.

Altijd een HBO-opleiding die bij je past

De LOI biedt verschillende HBO-opleidingen. Zo kies je altijd een vorm die aansluit bij jouw niveau, ambitie en beschikbare tijd. Of je nu een volledig diploma wilt behalen of je juist wilt specialiseren.

Algemene informatie

Het wordt er fiscaal gezien niet eenvoudiger op in Nederland. In een dynamische omgeving waarin de wetgeving voortdurend verandert, is het de fiscalist die bedrijven en particulieren helpt om de talrijke wetten en regels die ons belastingstelsel kent correct toe te passen. Ook zorgt een fiscalist ervoor dat bedrijven of particulieren niet méér belasting betalen dan nodig. De vraag naar fiscalisten of belastingkundigen is dan ook groot.

Deze NVAO-geaccrediteerde opleiding HBO Fiscaal Recht en Economie is zeer volledig en actueel en bereidt perfect voor op een functie als fiscalist. Je doet grondige kennis op van belastingwetgeving en bedrijfseconomische processen. Ook wordt er ingezoomd op actuele onderwerpen zoals het gebruik van data(systemen) en de ondernemer in Europa.

Tijdens de opleiding voer je regelmatig gerichte praktijkopdrachten uit. Dit garandeert een optimale verbinding tussen theorie en praktijk, waardoor jij je als professional effectief ontwikkelt. Je kunt de praktijkopdrachten meestal uitvoeren binnen je eigen organisatie. En dat scheelt veel tijd!

Daarom kies je voor de cursus HBO-bachelor Fiscaal Recht en Economie

- Directe koppeling met de praktijk.
- Al tijdens de opleiding kun je je kosteloos inschrijven als aspirant lid van het SRFA en deelnemen aan fiscale update sessies.
- Na afronding is registratie mogelijk bij de SRFA.
- Inclusief vakliteratuur en toegang tot de bibliotheek van Legal Intelligence.
- Inclusief examentraining Bedrijfsadministratie.
- Haal al tijdens je studie extra branchediploma's.

SRFA-register: een bewijs van kwaliteit

De Stichting Register Financieel en Fiscaal Advies (SRFA) is een nieuw register voor belastingconsulenten (MKB BC) en belastingadviseurs (MKB BA). Inschrijving in dit register vormt een bewijs van kwaliteit. Klanten weten dat ze te maken hebben met een professional die een gedegen opleiding heeft afgerond, hun kennis up-to-date houden en ethiek koppelen aan de juiste beroepshouding.

Aan inschrijving in het register zijn kosten verbonden. Deze vind je op de site van de SRFA. De kosten zijn inclusief een jaarlijkse updatesessie van één of twee dagen.

Doelgroep en toelating

Doelgroep en beroep

De HBO-bachelor Fiscaal Recht en Economie van LOI Hogeschool is bestemd voor professionals die een carrière als fiscalist of belastingkundige ambiëren. Ook professionals die al in het vakgebied werken en toe zijn aan een volgende carrièrestap, doen met deze erkende bacheloropleiding waardevolle kennis en vaardigheden op.

Je volgt deze opleiding via flexibel deeltijdonderwijs. Deeltijdopleidingen zijn bij uitstek geschikt voor volwassenen die een opleiding willen volgen naast een baan.

Arbeidsmarktperspectieven

Als (bachelor) fiscaal econoom signaleer je problemen op fiscaal gebied. Je biedt daarvoor oplossingen en geeft advies. Je bent voor bedrijven en particulieren de vraagbaak op belastinggebied en bent in staat de meest uiteenlopende organisaties, bedrijven of particulieren een gedegen fiscaal advies te geven. De arbeidsmarktperspectieven na het afronden van deze opleiding zijn dan ook zeker goed te noemen.

Een fiscalist beschikt over specialistische en tegelijk brede én veelgevraagde kennis en kan daardoor zowel in de publieke als in de private sector terecht. Bij de overheid zijn verschillende mogelijkheden, zoals een functie bij de belastingdienst, de FIOD, het ministerie van Financiën of de douane. Maar ook een baan in de zakelijke financiële dienstverlening behoort tot de mogelijkheden.

Toelating

Je kunt je direct inschrijven voor deze opleiding als je beschikt over een van de onderstaande diploma's of bewijzen:

- HAVO-diploma
- VWO-diploma
- MBO 4-diploma
- Propedeusegetuigschrift (HBO of WO)
- Diploma kort HBO-programma LOI Hogeschool
- Diploma Associate degree (Ad)
- Behaalde 21+-toets

Niet de juiste vooropleiding? Doe de HBO 21+ toets!

Met de HBO 21+ toets wordt gekeken of je het hbo-niveau aankunt. Je maakt een toets met meerkeuzevragen over taal, rekenen en logica. Daarna ontvang je een toelatingsadvies.

De toets maak je digitaal op meerdere locaties in Nederland (iedere werkdag) en je moet op de toetsdag minimaal 21 jaar zijn. De kosten zijn € 89,-, maar schrijf je je daarna in voor een hbo-bachelor of Associate degree bij LOI Hogeschool? Dan krijg je dit bedrag terug.

Extra tijd nodig?

Heb je dyslexie, dyscalculie of heb je om een andere reden extra tijd nodig? Dan kun je dit aanvragen bij het examenbureau. Mail je NAW-gegevens en een medische verklaring naar examenbureau@loi.nl. Na controle neemt het examenbureau contact met je op over de verdere afhandeling.

[Klik hier voor meer informatie en om je direct aan te melden](#)

Toelating met een kort HBO-programma

Ben je 21 jaar of ouder? Dan kun je ook tot een HBO-bacheloropleiding of Associate degree worden toegelaten op basis van een kort HBO-programma van LOI Hogeschool. Ieder kort HBO-programma geeft recht op toelating. Wel kunnen er aanvullende (wettelijke) toelatingsvoorwaarden van toepassing zijn.

We raden we je aan om te kiezen voor een kort HBO-programma dat modules omvat uit de bachelor of Associate degree die je wilt volgen. Je behaalt dan niet alleen een waardevol diploma, maar kunt bij doorstroming vaak meteen vrijstelling aanvragen voor de inhoudelijk overeenkomende module(s).

Inhoud van de opleiding

Inhoud van de opleiding HBO-bachelor Fiscaal Recht en Economie

De HBO-bachelor Fiscaal Recht en Economie biedt een breed, actueel en praktijkgericht programma waarin je uitgebreide kennis opdoet van zowel het fiscale als economische werkveld. In de propedeuse leg je een stevige basis met modules over bedrijfseconomische en administratieve processen en maak je kennis met alle belangrijke fiscaal-economische disciplines, waaronder belastingwetgeving. Tijdens de hoofdfase verdiep je je verder in thema's als rapportage en verantwoording, data(systemen), de positie van de Nederlandse ondernemer binnen Europa en het fiscaal recht. Zo ontwikkel je de kennis en vaardigheden die je direct kunt toepassen in de praktijk. In de afstudeerfase doe je praktijkgericht onderzoek en werk je aan een afstudeeropdracht die aansluit op jouw toekomstige functie. Gedurende de opleiding voer je regelmatig praktijkopdrachten uit – vaak gewoon binnen je eigen werkomgeving – waarmee je direct waarde toevoegt aan je organisatie. Daarnaast ontwikkel je stapsgewijs je onderzoeksvaardigheden: essentieel voor iedere hbo'er die professioneel aan de slag wil in de fiscale of economische sector.

Inclusief lesmateriaal

Alle benodigde vakliteratuur is inbegrepen bij het collegegeld. Je hoeft zelf geen boeken meer aan te schaffen. We gaan er wel vanuit dat je bij het examen van de betreffende modules beschikt over de meest recente wettenbundel.

Examentraining

Bij de module Bedrijfsadministratie hoort een online examentraining. Deze bevat een heldere en doelgerichte samenvatting van de examenstof en verschillende oefenexamens die je online kunt maken. Zo bereid je je perfect voor op het examen.

Inclusief contactdag

Bij deze opleiding hoort een verplichte contactdag voor de module Praktijkintegratie Oriëntatie financial professional. Deze wordt online georganiseerd via virtual classrooms. Tijdens de contactdag werk je gericht aan verdieping van je kennis en versterking van je vaardigheden. Deze dag is bovendien een goede gelegenheid om ervaringen uit te wisselen met je medestudenten.

Aan het bijwonen van de contactdag zijn geen extra kosten verbonden.

Korting op software & hardware via Surfspot

Profiteer als LOI-student van exclusieve onderwijskorting via Surfspot. Ontvang tot wel 50% korting op software zoals Adobe Creative Cloud, Microsoft Office, SPSS en NordVPN, én voordeel op laptops, smartphones en gadgets. Ook vind je er e-learning, trainingen en gratis software voor je studie. Log eenvoudig in met je LOI-account en ontdek direct jouw aanbod.

Tijdens je studie krijg je toegang via de LOI Campus. Met je inloggegevens kun je eenvoudig inloggen op Surfspot en direct gebruikmaken van alle aanbiedingen.

Het studieprogramma

Het studieprogramma van de HBO-bachelor Fiscaal Recht en Economie bestaat uit verschillende fasen. Bij deze opleiding kun je 240 EC behalen. Binnen de opleiding werk je op meerdere momenten aan praktijkintegratiemodules, waarin je de opgedane kennis combineert en toepast in een praktijksituatie. Bekijk de studieprogrammatabel voor meer informatie.

Bekijk de modules van de opleiding

- Module EC's
- Fase 1

In fase 1 leg je een brede basis. Je maakt kennis met het vakgebied en ontwikkelt de kennis en vaardigheden die je nodig hebt voor de rest van je opleiding.

- Algemene beroepsoriëntatie

Deze module verkent het werkveld van de professional. Er is aandacht voor beroepscompetenties, beroepscode, persoonlijke profilering, projectmatig samenwerken en ethische en bedrijfskundige aspecten

van organisaties.

- Oriëntatie bedrijfseconomie

Je hebt na de afronding van deze module inzicht in de basisbegrippen uit de bedrijfseconomie. Je bent na afronding in staat onderscheid te maken in verschillende soorten kosten en het opstellen van de balans en resultatenrekening van een organisatie. Je kunt kostprijzen opstellen en je hebt kennis van de financiering van een organisatie.

- Financiering

Het hoofddoel van de module is dat je na afloop van de module de basisbegrippen van financiering kan omschrijven en berekeningen kan maken die van belang zijn bij het vaststellen van een financieringsbehoefte, het afwegen van een financieringsvorm en het berekenen van financieringskosten. Daarnaast ben je na afronding van de module in staat om berekeningen en analyses te maken van de financiële situatie van een organisatie, teneinde jaarrekeningen te kunnen beoordelen en gedeeltelijk op te stellen.

- Kostencalculatie

Het hoofddoel van de module is dat je na afronding van deze module in staat is om alle kosten van een organisatie te budgetteren en bewaken en op basis daarvan een analyse te maken van geconstateerde verschillen tussen de budgetten en de werkelijkheid. Het doel hiervan is om informatie te verstrekken aan het management en daarbij mogelijke oplossingen te kunnen presenteren. Daarnaast kan je na afronding van deze module investeringen optimaliseren, prioriteren en verschillende kostencalculaties berekenen.

- Effectief communiceren

Deze module gaat in op mondelinge en schriftelijke communicatie binnen een interculturele context. Er is aandacht voor correct formuleren, tekstbegrip, samenvatten en het effectief overbrengen van informatie.

- Praktijkintegratie Oriëntatie financial professional

De opdracht in deze praktijkintegratie is gericht op een brede oriëntatie van het beroepenveld en beroepsethisch handelen. Je werkt de opdracht uit in een concrete praktijksituatie, waarbij je specifiek werkt aan de volgende competenties: Professioneel- en beroepsethisch handelen en, sturen en regelen eigen ontwikkeling en communicatieve vaardigheden.

Deze module bevat twee verplichte opdrachten. Er hoeft echter maar één van de twee opdrachten gemaakt te worden om de module af te ronden:

- je brengt een beroepsopdracht in en na goedkeuring zend je deze nogmaals in als praktijkopdracht Definitief.
- je doorloopt alle stappen van de praktijkopdracht, dus van het plan van aanpak tot en met de definitieve versie.

- Bedrijfsadministratie

Wanneer je de module MBA Bedrijfsadministratie hebt afgerond, ben je in staat om zelfstandig diverse boekingen en correctieboekingen te maken met betrekking tot bijvoorbeeld het eigen vermogen, het vreemd vermogen en leasing. Ook kun je de permanence de l'inventaire toepassen in handelsondernemingen en dienstverlenende ondernemingen. Door deze kennis kun je straks duidelijke informatie verstrekken over de bedrijfsadministratie van een organisatie. Deze module bestaat uit een basis en een verdieping. In het onderdeel 'Basis bedrijfsadministratie' doe je basiskennis op van het vak bedrijfsadministratie. In het onderdeel 'MBA Bedrijfsadministratie' werk je toe naar het examen.

- Belastingwetgeving niveau 5

Het hoofddoel van de module is dat je na de afronding van de module in staat is om een belastingaangifte te doen met kennis van de belangrijkste belastinggerelateerde termen. Na deze module ken je het belang, en de belangrijkste bepalingen van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, de Wet op de loonbelasting 1964, de Wet inkomstenbelasting 2001 en de belangrijkste wetten en plichten van de in Nederland gevestigde ondernemers, waaronder de Wet op de omzetbelasting 1968.

- Inleiding onderzoek doen

Leer de basis van praktijkgericht onderzoek in het hbo. De module behandelt onderzoekend vermogen, het gebruiken van bestaande kennis, zelf onderzoek doen en kritisch reflecteren op onderzoeksresultaten.

- Algemene economie

Het hoofddoel van de module is kennismaken met micro- en macro-economische begrippen als Bruto Binnenlands Product, inflatie, renteontwikkelingen, overheidsinvloeden, de Europese Unie, import en export. Al deze ontwikkelingen die buiten de invloed van een onderneming plaatsvinden zijn van grote invloed op zowel ondernemingen als particulieren. Enige kennis hiervan is derhalve zeer noodzakelijk voor de financial professional.

- Praktijkintegratie Inleiding economische verschijnselen

De opdracht in deze praktijkintegratiemodule is gericht op het analyseren van de externe omgeving van een organisatie en het verwerken van financiële feiten om een rapportage te kunnen opstellen over het eerste jaar van de onderneming voor het management en externe stakeholders. De rapportage bestaat uit een organisatiebeschrijving, financieringsplan, balansen, resultatenrekeningen, liquiditeitsbegroting, kwartaalaangiften omzetbelasting en een financiële analyse aan de hand van kengetallen.

Deze module bevat twee verplichte opdrachten. Er hoeft echter maar één van de twee opdrachten gemaakt te worden om de module af te ronden:

- je brengt een beroepsopdracht in en na goedkeuring zend je deze nogmaals in als praktijkopdracht Definitief.
- je doorloopt alle stappen van de praktijkopdracht, dus van het plan van aanpak tot en met de definitieve versie.

- Fase 2

In fase 2 verdiep en verbreed je je kennis. Je gaat verder met de belangrijkste onderwerpen binnen je vakgebied en past wat je leert steeds meer toe in de praktijk.

- Privaatrecht

In de module Privaatrecht maak je kennis met de grondbeginselen van het Nederlandse privaatrecht, zoals het personen- en familierecht, verbintenissen- en goederenrecht en het burgerlijk procesrecht. Nadat je dit vak met succes hebt afgerond, kun je in de dagelijkse praktijk uit de voeten met de meest voorkomende juridische situaties.

- Sociaal recht

Het hoofddoel van de module is je kennis en vaardigheden bij te brengen met betrekking tot het werkgebied van de fiscaal/financieel adviseur voor de zakelijke markt: van inventarisatie en analyse van de situatie van

de klant tot advisering, beheer en juridische behandeling van arbeidsrechtelijke aspecten. Daarbij speelt onder andere het kunnen maken van een goede afweging tussen de belangen van degene die de arbeid verricht versus de belangen en kosten van het bedrijf waarvoor de arbeid wordt verricht.

- Inkomstenbelasting particulieren

Het hoofddoel van de module is dat de financieel professional na afronding de kennis en het begrip van de Wet inkomstenbelasting voor de particulier kan toepassen om de fiscale positie van de particulier te beoordelen en een fiscaal en financieel advies te geven. De financieel adviseur kan de aangifte inkomstenbelasting opstellen en daarbij behorende berekeningen maken.

- Loonheffing

Het doel van deze module is dat de financieel professional de fiscale regelgeving van de loonbelasting kan toepassen en analyseren. De professional kan bij de loonbelastingvraagstukken adviseren en daarbij de financiële uitwerking opstellen en verantwoorden in een loonberekening, nettoloonberekening (bruto-nettotraject).

- Schenk- en erfbelasting, Wet BRV en IBR

Het hoofddoel van de module is de student kennis en vaardigheden bij te brengen met betrekking tot het werkgebied van de fiscaal adviseur voor de zakelijke markt: van inventarisatie en analyse van de situatie van de klant tot advisering, beheer en fiscale behandeling van fiscale aspecten. De module behandelt verschillende fiscale aspecten zoals: belastingplicht bij zowel de schenk- als de erfbelasting, fictieve verkrijgingen, vrijstellingen, tarieven, Besluit ter voorkoming dubbele belasting, verdragen, overdrachtsbelasting en assurantiebelaasting.

- Praktijkintegratie Fiscus en de natuurlijke persoon

De opdracht in deze PIM is gericht op het verzamelen van informatie over toepasselijke wettelijke regelingen, het toetsen of een natuurlijk persoon voldoet aan de voorwaarden van de wettelijke bepaling en een advies opstellen over de fiscale mogelijkheden om gebruik te kunnen maken van de wettelijke bepaling. Dit wordt aangevuld met een analyse van een ethisch dilemma dat voortkomt uit de inventarisatie van de wettelijke regelingen.

Deze module bevat twee verplichte opdrachten. Er hoeft echter maar één van de twee opdrachten gemaakt te worden om de module af te ronden:

- je brengt een beroepsopdracht in en na goedkeuring zend je deze nogmaals in als praktijkopdracht Definitief.
 - je doorloopt alle stappen van de praktijkopdracht, dus van het plan van aanpak tot en met de definitieve versie.
- Trade compliance

De module Trade compliance behandelt het douanerecht waarmee u in het internationale handelsverkeer te maken krijgt.

Het douanerecht is vaak onbekend en dus onbemind. Maar door de Brexit staat het douanerecht meer en meer in de belangstelling. Het is voor u van groot belang om de douaneprocedures op orde te hebben. Op deze manier wordt voorkomen dat u te maken krijgt met (grote) vertragingen in uw logistieke keten. Indien u uw procedures niet goed hebt ingericht, kan het gebeuren dat u wordt geconfronteerd met navorderingen en/of boetes. In deze module wordt ingegaan op de verschillende douaneprocedures en op welke wijze vertragingen, navorderingen en boetes kunnen worden voorkomen.

Als u de wettelijke bepalingen naleeft, bent u een compliant partner voor de douane.

- VBA - Externe verslaggeving

Het hoofddoel van de module is dat je na afronding van deze module in staat bent de jaarrekening van een organisatie op te stellen en aan te passen aan veranderde omstandigheden. Je leert de van toepassing zijnde principes en bepalingen, wet- en regelgeving en modellen voor het opstellen van een balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht. Aan specifieke onderwerpen zoals het verwerken van vaste activa, leasing en onderhanden werk voor derden wordt extra aandacht besteed, evenals aan duurzaamheidsrapportages.

- Europees recht

In de module Europees recht verwerft de beginnende juridisch professional kennis en inzicht in de werking en het recht van de Europese Unie. De beginnende juridische professional weet na afronding van deze module welke verschillende instellingen en organen tot de Europese Unie behoren, hoe de besluitvorming binnen de Europese Unie tot stand komt, op welke manier de eenwording vorm is gegeven, welke fasen van eenwording zijn doorlopen en gepland zijn en met welke uitdagingen de Europese samenwerking gepaard gaat. De beginnende juridische professional kan na afronding van deze module aangeven welke invloed de Europese Unie heeft op de regelgeving van de lidstaten van de Europese Unie en welke indirecte en directe invloed het Europese recht heeft op burgers, ondernemingen en interstatelijke verhoudingen. Deze module gaat in op de verdragen, algemene beginselen van het Unierecht en de Europese Unie als regelgever en beleidvormer. Na het volgen van deze module kun je in een eenvoudige en complexere internationale casus aangeven of, en zo ja, op welke wijze het Europese recht hierbij van toepassing is en dit toepassen.

- Fiscale jaarrekening

De module Fiscale jaarrekening richt zich op het administratief verwerken van belastingen naar de winst. De student verwerft kennis, inzicht en vaardigheid op het gebied van complexe fiscale onderwerpen en van de comptabele techniek van de verwerking van belastingen naar de winst.

- Praktijkintegratie De Nederlandse ondernemer in Europa

Na afronding van deze module heb je laten zien vanuit een gedegen theoretische basis zijn/haar kennis te kunnen toepassen in de praktijk waarbij specifieke aandacht is voor toepassing van de Europeesrechtelijke regels. Het gaat hierbij om de Europeesrechtelijke regels op het gebied van belastingen, verkopen in de EU, de regels waarmee je te maken krijgt bij het runnen van een bedrijf (incl. werkgeverschap) en de financiering. Daarnaast bezit je goede schriftelijke uitdrukingsvaardigheden. De opdracht resulteert in een (beroeps)product, dat tot stand is gekomen in een praktische context. De integratie tussen theorie en praktijk die hierbij plaatsvindt hangt samen met vaardigheden op het gebied van adviseren, rapporteren en afronden intern van de advisering cq. de interne audit.

Deze module bevat twee verplichte opdrachten. Er hoeft echter maar één van de twee opdrachten gemaakt te worden om de module af te ronden:

- je brengt een beroepsopdracht in en na goedkeuring zend je deze nogmaals in als praktijkopdracht Definitief.
- je doorloopt alle stappen van de praktijkopdracht, dus van het plan van aanpak tot en met de definitieve versie.

- Fase 3

In fase 3 bouw je verder aan je professionele kennis en vaardigheden. Afhankelijk van je opleiding kies je

een specialisatie die past bij jouw interesses en ambities.

- Ondernemingsrecht

Het hoofddoel van de module is je kennis en begrip bij te brengen van het ondernemingsrecht en de relevante jurisprudentie, zodat hij de wettelijke regels en principes in de praktijk kan toepassen op concrete problemen en gevallen bij ondernemingen in Nederland.

- Geconsolideerde jaarrekening

Het hoofddoel van de module is je verdiepend(e) kennis en inzicht bij te brengen op de financiën van de groep waarbij jaarrekeningen worden samengevoegd in een geconsolideerde jaarrekening (een gecombineerd financieel overzicht van een moedermaatschappij en haar dochterondernemingen) en hoe deelnemingen administratief verwerkt worden in de enkelvoudige jaarrekening.

- Inkomstenbelasting - Winst en dga

1. De ondernemer, de andere winstgenieters en resultaatgenieters overige werkzaamheden vanuit de inkomstenbelasting adviseren bij de fiscale problematiek die speelt bij het bepalen van de te belasten winst en/of resultaat en daarbij de fiscale en financiële gevolgen aangeven.

De professional kan voor de aangifte inkomstenbelasting de fiscale balans, de winst & verliesrekening en vermogensvergelijking opstellen en de te betalen inkomstenbelasting berekenen.

2. De dga adviseren bij de fiscale problematiek van het aanmerkelijk belang, de gebruikelijke loonregeling, de pensioenregeling en de opvolgingsfaciliteiten Successiewet. De professional kan het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang opstellen en de te betalen inkomstenbelasting berekenen.

- Omzetbelasting

Het Nederlandse btw-systeem wordt in de module omzetbelasting behandeld. Omzetbelasting is een verbruiksbelasting waarbij de uiteindelijke gebruiker van een goed of een dienst, de belasting draagt. Tarief en de verschuldigheid en voldoening van omzetbelasting komen aan bod, evenals onroerende zaken en de landbouwregeling.

- Vennootschapsbelasting

Je kunt na afronding van deze module de ondernemer in de vennootschapsbelasting adviseren bij de fiscale problematiek die speelt bij de vennootschapsbelasting en de dividendbelasting en daarbij de fiscale en financiële gevolgen aangeven. Je kunt de aangifte vennootschapsbelasting opstellen en de te betalen vennootschapsbelasting berekenen.

- Praktijkintegratie Ondernemer en de fiscus

Het doel van deze praktijkintegratiemodule is het opleveren van een (beroeps)product en/of het aantonen van een beroepshandeling in een specifieke (probleem)situatie, waarbij eerder opgedane kennis en vaardigheden geïntegreerd worden toegepast. Na afloop van deze module:

- Kan men kennis en vaardigheden op fiscaal-juridisch gebied met betrekking tot de onderneming geïntegreerd toepassen teneinde een bepaald (beroeps)product of -handeling te realiseren;
- Is men zich bewust van de relatie tussen context, beroepsproduct/-handeling, het proces om tot dit resultaat te komen en de daarbij vereiste kennis en vaardigheden.

Deze module bevat twee verplichte opdrachten. Er hoeft echter maar één van de twee opdrachten gemaakt te worden om de module af te ronden:

- je brengt een beroepsopdracht in en na goedkeuring zend je deze nogmaals in als praktijkopdracht Definitief.
- je doorloopt alle stappen van de praktijkopdracht, dus van het plan van aanpak tot en met de definitieve versie.
- Bestuurlijke informatievoorziening (BIV®)

Je geeft, aan de hand van de typologie van de organisatie en het waardenkringloopproces, de gevolgen en aandachtspunten voor de bestuurlijke informatievoorziening van handels-, productie- en dienstverlenende bedrijven aan, inclusief de maatregelen van interne controle en interne beheersing.

- Management en organisatie

De doelstelling van deze module is het verwerven van basiskennis op het gebied van management en organisatie. Je krijgt met de module een overzicht van de kennis en vaardigheden om een adequate aansturing te geven aan mensen en werkprocessen.

- VBA - Financiering

Het doel van deze module is het ontwikkelen van verdiepend inzicht en professionele vaardigheden op het gebied van ondernemingsfinanciering, investeringsbeslissingen, risicoanalyse en ondernemingswaardering. In deze module leert de student financiële vraagstukken te analyseren en onderbouwde keuzes te maken ten aanzien van vermogensbehoefte, financieringsstructuren en investeringen, rekening houdend met risico en onzekerheid. De student past theoretische concepten en rekenmethoden toe op realistische bedrijfssituaties, zoals financiële reorganisaties, fusies en overnames, en het waarderen van ondernemingen. Daarnaast besteedt de module expliciet aandacht aan het beheersen van financiële risico's, waaronder rente-, valuta- en beleggingsrisico's. De module bereidt de student voor op het professioneel adviseren van stakeholders binnen een zakelijke en financieel-economische context.

Na afloop van deze module:

- Kan de student financiële analyses uitvoeren en interpreteren ter onderbouwing van beslissingen over financiering, investeringen en ondernemingswaarde;
- Kan de student verschillende financieringsvormen, investeringsselectiemethoden en waarderingsmethoden toepassen en vergelijken in concrete praktijksituaties;
- Kan de student risico's op het gebied van rente, valuta en beleggingen analyseren en passende beheersinstrumenten toepassen;
- Is de student zich bewust van de samenhang tussen financieel beleid, risico, ondernemingsstrategie en waardecreatie, en kan hij deze samenhang onderbouwd toelichten in professioneel financieel advies.
- De module wordt afgesloten met een extern examen bij de Associatie, waarin de student aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele oordeelsvorming op het gebied van financiering op het beoogde niveau te beheersen.

- Praktijkintegratie Financieel management

Het doel van deze praktijkintegratiemodule is het opleveren van een (beroeps)product en/of het aantonen van een beroepshandeling in een specifieke (probleem)situatie, waarbij eerder opgedane kennis en vaardigheden geïntegreerd worden toegepast. Na afloop van deze module:

- Kan men kennis en vaardigheden op het gebied van investeringsselectie en financiering met betrekking tot de onderneming geïntegreerd toepassen teneinde een bepaald (beroeps)product of -handeling te realiseren;
- Is men zich bewust van de relatie tussen context, beroepsproduct/-handeling, het proces om tot dit

resultaat te komen en de daarbij vereiste kennis en vaardigheden.

Deze module bevat twee verplichte opdrachten. Er hoeft echter maar één van de twee opdrachten gemaakt te worden om de module af te ronden:

- je brengt een beroepsopdracht in en na goedkeuring zend je deze nogmaals in als praktijkopdracht Definitief.
- je doorloopt alle stappen van de praktijkopdracht, dus van het plan van aanpak tot en met de definitieve versie.

- Fase 4

In fase 4 werk je toe naar het afronden van je opleiding. Je brengt je opgedane kennis en vaardigheden samen en laat zien dat je deze op HBO-niveau kunt toepassen in de praktijk.

- Portfolio

Het hoofddoel van het portfolio is het inzichtelijk maken van je competentieontwikkeling. In de module komt theorie aan bod over zelfreflectie en -beoordeling en de verschillende leerroutes om sturing te geven aan de persoonlijke en professionele ontwikkeling. Je bepaalt je leerroute en stelt doelen op. Door middel van reflectieopdrachten toon je aan alle vereiste beroeps- en opleidingscompetenties op het eindniveau van de opleiding te beheersen. Tevens voorziet de module in de studiebegeleiding door de coach gedurende de gehele opleiding.

- Blockchain fundamentals

In deze module maak je kennis met de werking, techniek en toepassing van blockchaintechnologie. Je leert hoe blockchain is ontstaan, welke problemen het oplost en welke financiële en juridische implicaties ermee gepaard gaan. Je bestudeert onder andere decentralisatie, peer-to-peer technologie, cryptografie, digitale valuta, smart contracts en nieuwe vormen van governance zoals DAO's. Aan de hand van een managementmodel (zoals STEEPLE) leer je de organisatorische impact van blockchain analyseren en toepassen op praktijksituaties. Na afloop kun je blockchain helder uitleggen aan betrokkenen binnen een organisatie en de mogelijkheden en grenzen ervan beoordelen.

- Praktijkintegratie Big data in de fiscaliteit

In deze praktijkintegratie/ stage module adviseert u de organisatie hoe gegevens uit velerlei bronnen te beheren rekening houdende met de privacy, veiligheids- en ethische aspecten met als doel een efficiënt en effectief gebruik van de data om de dienstverlening en het dienstverleningsproces te optimaliseren.

- Onderzoek voor financials

Het hoofddoel van de module is om je in staat te stellen zelfstandig een praktijkgericht onderzoek op te zetten, te ontwerpen en uit te voeren. Hierbij komen aan bod: het analyseren van het vraagstuk, een onderzoeksopzet kiezen (probleemstelling, methodologie, rapportage), het verzamelen en analyseren van gegevens en hier vervolgens een rapport over opstellen. De module richt zich op het onderzoeken van situaties die in de uitvoering van het toekomstige vak voorkomen en daar toepasselijke methodes voor te gebruiken.

- E-business

In deze module wordt ingegaan op het begrip e-business en welke rol dit speelt binnen organisaties. E-business omvat de activiteiten van een onderneming (of netwerk van ondernemingen) dat gebruikmaakt van het internet en/of op IP-gebaseerde software. In deze module komen de volgende onderwerpen aan bod:

- E-business en e-procurement
 - De waardeketen en de webwinkel
 - Online marketingdoelstellingen van organisaties
 - De rol van e-business is in verandertrajecten
- Corporate governance

De module geeft je middels een geïntegreerde benadering, waarin juridische, economische en financiële aspecten in samenhang worden behandeld, inzicht in een efficiënt toezicht op het bestuur van ondernemingen (de 'checks') en een evenwichtige verdeling van invloed tussen het bestuur, de raad van commissarissen en de algemene vergadering van aandeelhouders (de 'balances').

- Business intelligence en databasetechnologie

Door de opkomst van ongestructureerde big data, die van buiten de organisatie via het web en nieuwe dataminingtechnieken en -architecturen betekenisvol kan worden toegepast, is dit vakgebied vol in beweging en streeft het naar balans tussen de verkregen in- en externe data.

Tijdens de opleiding worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Inleiding BI, taal en systeem.
 - NOSQL en modelleertechnieken.
 - Ontsluiten en transformeren van data.
 - Analyseren van data.
 - Visualiseren van data.

De module wordt afgesloten met een eindopdracht met open vragen.

- Datamanagement

Je ontwikkelt de kennis en vaardigheden om organisaties te adviseren over datamanagement en het gekozen datamanagementmodel van de organisatie te evalueren op basis van het datamanagement-framework.

- Afstudeeropdracht (HBO generiek)

Je bent aan het einde van je studie gekomen. In deze fase van je opleiding voer je een afstudeeropdracht uit en je schrijft hierover een verslag. In deze werkruimte staan de richtlijnen voor het opzetten en uitvoeren van het onderzoek, en voor de verslaglegging en de mondelinge afstudeerzitting waarmee je het afstudeertraject afrondt.

Modules sneller afronden? Dat kan!

Per module zie je vooraf precies wat je gaat doen en wat je moet beheersen. Heb je al voorkennis of ervaring? Dan kun je onderdelen sneller doorlopen of direct examen doen. Is de stof (grotendeels) nieuw voor je, dan raden we je aan om de volledige module te volgen. Zo studeer je zo efficiënt mogelijk, op een manier die past bij jouw situatie.

Al diploma's op zak? Vaak is vrijstelling mogelijk

Heb je al diploma's op zak, bijvoorbeeld doordat je een kort programma van LOI hebt gevolgd? Of heb je al de nodige werkervaring in het vakgebied en kun je dit aantonen via een EVC-procedure? Dan is het in veel gevallen mogelijk om vrijstellingen aan te vragen en zo modules over te slaan. Je leest er alles over onder 'Studieduur en kosten'.

Praktijkopdrachten en werkplek

De beroepspraktijk speelt een belangrijke rol in deze opleiding. Zo ontstaat een zeer effectieve manier van leren én bereid je je optimaal voor op je toekomstige functie.

Een groot voordeel is dat je tijdens deze opleiding geen aaneengesloten praktijkperiode (stage) hoeft te doorlopen. Je past de opgedane kennis tijdens de opleiding direct toe in verschillende praktijkopdrachten. Deze voer je uit in het werkveld. Vaak kan dit je eigen werkplek zijn, of een andere afdeling binnen de organisatie waar je werkzaam bent.

Om praktijkervaring op te doen en de praktijkopdrachten succesvol te kunnen uitvoeren, moet je op dat moment dus beschikken over een geschikte werkplek.

Wat is een geschikte werkplek?

Werk je al in een voor de opleiding relevante werkomgeving? Of biedt je werkgever je de mogelijkheid om op een geschikte afdeling praktijkervaring op te doen? Dan kun je de praktijkperiode hier volbrengen.

Heb je geen relevante werkplek? Dan zul je voor het doorlopen van de praktijkperiode op zoek moeten naar een aparte werkplek.

Of je werksituatie de noodzakelijke praktijkervaring voor de door jou gekozen studie kan leveren, wordt beoordeeld door docenten van LOI Hogeschool.

Examens en diploma

Examens, portfolio en afstuderen

Elke module wordt afgerond en getoetst, bijvoorbeeld met een (flexibel) examen of een praktijkopdracht. Bovendien leg je tijdens de opleiding een digitaal portfolio aan. De opleiding als geheel wordt afgesloten met een afstudeerfase.

Flexibele examens kunnen iedere werkdag worden afgelegd op ruim 20 verschillende locaties in Nederland. Je kunt dus meteen examen doen wanneer je er klaar voor bent, dat scheelt een hoop tijd.

Kijk voor de examenkosten bij Studieduur en kosten.

Modules afronden met een beroepsproduct

Bij veel modules uit deze opleiding kun je ook kiezen voor afronding met validering van een beroepsproduct. Dat betekent dat je met een product uit je eigen werksituatie aan kunt tonen dat je de leeruitkomst van een module (dat wat je moet weten en kunnen) beheerst. Je hoeft in dat geval geen ander examen te doen of een extra praktijkopdracht uit te voeren. En dat scheelt je veel tijd! Meer informatie hierover vind je tijdens je opleiding in de online leeromgeving LOI Campus.

Portfolio

Je legt vanaf het begin van de opleiding een online portfolio aan, waarin je reflecteert op het leerproces en waarmee je je professionele ontwikkeling aantoont. Het portfolio is te vinden op LOI Campus, de online leeromgeving van de LOI.

Afstuderen

Aan het eind van deze HBO-bacheloropleiding voer je een afstudeeropdracht uit. De finale van je studie! Het spreekt dan ook voor zich dat je daarbij kunt rekenen op intensieve begeleiding van de docenten.

De afstudeeropdracht bestaat uit een combinatie van literatuuronderzoek en praktijkonderzoek. Het is de bedoeling dat de afstudeeropdracht wordt uitgevoerd in een voor de opleiding relevante werkomgeving. Vaak kan dit je eigen werkplek zijn, of een andere afdeling binnen de organisatie waar je werkt.

Diploma en vervolgopleiding

Je behaalt met deze opleiding een officieel en internationaal erkend HBO-bachelorgetuigschrift. Op grond daarvan mag je de graad Bachelor of Science (BSc) voeren.

Na het succesvol afronden van de opleiding kun je je registreren bij de [SRFA](#). De Stichting Register Financieel en Fiscaal Advies (SRFA) is een nieuw register voor belastingconsulenten (MKB BC) en belastingadviseurs (MKB BA). Na succesvolle afronding van de opleiding en registratie bij het SRFA mag u de titel MKB Belastingconsulent (MKB BC) voeren. Een bewijs van kennis en kunde en een waardevolle toevoeging op je cv!

De bacheloropleiding HBO Fiscaal recht en economie van LOI Hogeschool heeft het hoogst haalbare kwaliteitsstempel voor hoger onderwijs: de NVAO-accreditatie. De NVAO voert in opdracht van het ministerie van OCW de kwaliteitscontrole in het hoger onderwijs uit. Accreditatie van een opleiding betekent dat de kwaliteit van een opleiding positief is beoordeeld.

Deze opleiding is als deeltijdopleiding opgenomen in RIO (Registratie Instellingen en Opleidingen, voorheen CROHO) onder nummer 34140.

Extra branchediploma's

LOI Hogeschool onderhoudt al jaren uitstekende contacten met het bedrijfsleven en exameninstanties. En dat heeft veel voordelen. Sommige modules worden afgesloten (of kunnen indien gewenst worden afgesloten) met een extern examen. In die gevallen geeft afronding recht op een officieel en erkend diploma van deze organisaties. Zo worden extra diploma's behaald zonder extra te studeren.

De kwaliteitsgarantie van LOI Hogeschool

Je wilt zeker weten dat je opleiding waarde heeft. Daarom zijn alle hbo-bachelors, masters en Associate degrees van LOI Hogeschool geaccrediteerd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). Hét bewijs dat zij voldoen aan strenge kwaliteitseisen. Zo weet je zeker dat je studeert op niveau én met een diploma dat werkgevers herkennen en waarderen.

Onze lectoren

Aan LOI Hogeschool zijn, naast alle onderwijsprofessionals, verschillende lectoren verbonden. Gepromoveerde academici met uitgebreide ervaring in het bedrijfsleven en in het doen van onderzoek. Ook beschikken zij over een groot relevant netwerk in de onderzoekswereld en de beroepspraktijk.

De lectoren leggen de verbinding tussen onderzoek, onderwijs en arbeidsmarkt. Ook verrichten zij (praktijkgericht) onderzoek t.b.v. de opleidingen van LOI Hogeschool. Daarbij ligt de focus op kennisvermeerdering en innovatie.

Daarom kies je voor LOI Hogeschool

- Maximale flexibiliteit, jij als student staat centraal.
- Voorkennis of ervaring? De opleiding past zich aan **jóú** aan.
- Begeleiding van start tot diploma, docenten uit het werkveld.
- Op alle fronten erkend, behaal een waardevol diploma.
- Breed aanbod, altijd de juiste opleiding voor jouw ambitie.

[Lees meer](#)

NVAO-accreditatie

De NVAO-accreditatie is het hoogst haalbare kwaliteitskeurmerk voor hoger onderwijs en dé garantie dat je opleiding voldoet aan alle kwaliteitseisen, perfect aansluit op de arbeidsmarkt en internationaal erkend is. Bovendien is de NVAO-accreditatie een voorwaarde om erkende bachelor- en Ad-getuigschriften te mogen

uitgeven.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie (NVAO) is een onafhankelijke overheidsorganisatie die de kwaliteit van het hoger onderwijs bewaakt.

Studiemethode en begeleiding

Online

Bij LOI studeer je volledig op jouw manier: waar, wanneer en hoe snel je wilt. Door flexibel online studeren kun je je opleiding gemakkelijk combineren met werk en privé. Je krijgt begeleiding van ervaren docenten die altijd voor je klaar staan.

In de persoonlijke online leeromgeving, LOI Campus, volg je gemakkelijk je voortgang. Je hebt direct contact met docenten en medestudenten en je vindt er handige online tools die je helpen om slim en doelgericht te studeren.

- Starten kan iedere dag.
- Studeer waar, wanneer en hoe snel je wilt.
- Altijd online begeleiding door ervaren docenten.
- Overzicht en houvast met LOI Campus.
- Optimaal te combineren met werk en privé.

Studeren vanuit het buitenland

Ook vanuit het buitenland kun je gewoon starten. Contact met docenten en medestudenten verloopt online. Houd er wel rekening mee dat de meeste examens in Nederland plaatsvinden (flexibele examens soms ook in Paramaribo en Willemstad). Fysieke contact- of praktijkdagen zijn in Nederland en kunnen verplicht zijn. De data zijn altijd ruim van tevoren bekend, zodat je hier goed rekening mee kunt houden.

Kijk voor meer informatie bij de [veelgestelde vragen](#).

Leren van professionals met veel ervaring

Je krijgt altijd online begeleiding. Onze docenten hebben ruime ervaring in vakgebied van je opleiding. Zij weten

precies wat er in de praktijk belangrijk is en gebruiken die kennis om jou te begeleiden.

Studieduur en kosten

Studieduur

- Wettelijke studieduur: 4 jaar (ook sneller af te ronden).
- Kosteloos te verlengen tot 6 jaar.
- Sneller afronden mogelijk met een hoger studietempo of door [vrijstellingen](#).

Kosten

Omschrijving	Bedrag
Collegegeld	36 x € 269,00
Examengeld LOI	36 x € 99,00
Inschrijfkosten en dossiervorming	€ 75,00 (éénmalig)

Let op: houd rekening met een uitgave van ongeveer € 2.080,00 t.b.v. diplomering (afgenomen door externe exameninstanties)

Betaalopties LOI

- Betaling per maand
- Betaling in één keer of per jaar (met 3% korting)

Goed om te weten

- Langer studeren zonder extra kosten.
- Alle lesmaterialen inbegrepen.
- Binnen 14 dagen kosteloos te annuleren.
- Geen tussentijdse prijswijzigingen.
- Eventuele [herexamens](#) worden apart in rekening gebracht.

Betaalt je werkgever?

- Veel werkgevers betalen (een deel van) de opleidingskosten.
- Check of je een [opleidingsbudget](#) hebt (meestal € 750,- tot € 1200,-).
- Is de opleiding wettelijk verplicht? Dan moet je werkgever betalen.
- Geef op het inschrijfformulier aan of je werkgever de opleiding betaalt.

[Informatie voor werkgevers](#)

Levenlanglerenkrediet: voordelig lenen voor je studie

Iedereen tot 57 jaar kan onder gunstige voorwaarden geld lenen om een studie te financieren. Dit is mogelijk voor alle hbo-bacheloropleidingen en Associate degrees van LOI Hogeschool. Je kunt lenen tot maximaal het collegegeld, met een maximum van € 13.005,- (studiejaar 2025-2026). Is vakliteratuur inbegrepen? Dan wordt dit bedrag van je lening afgetrokken. Meer informatie en de voorwaarden vind je [hier](#).

Beoordelingen van studenten

Veelgestelde vragen